

RIKSDAGENS SVAR 103/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till universitetslag och lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till universitetslag och lagar som har samband med den (RP 7/2009 rd).

Beredning i utskott

Kulturutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KuUB 5/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur universitetsreformen genomförs och vilka effekter den får och att den lämnar kulturutskottet en utredning om detta vårsessionen 2012.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur universiteten ordnar idrott och motion för de studerande och att den vid be-

hov vidtar åtgärder för att främja de studerandes möjligheter till idrott och motion.

3. Riksdagen förutsätter att man noga analyserar hur försöket med terminsavgifter utfaller och att kriterierna för denna analys fastställs snarast möjligt.
4. Riksdagen förutsätter att universiteten garanteras en tillräcklig basfinansiering så att utbildningen och forskningen kan utvecklas och kvaliteten tryggas. Finansiering bör kanaliseras jämbördigt till alla vetenskapsområden.
5. Riksdagen förutsätter att regeringen ser till att universitetscentren årligen tilldelas anslag som åtminstone ligger på samma nivå som för närvarande.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Universitetslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på de universitet som hör

till undervisningsministeriets ansvarsområde, enligt vad som föreskrivs nedan.

Universitet är

- 1) Helsingfors universitet,
- 2) Östra Finlands universitet,
- 3) Jyväskylä universitet,
- 4) Lapplands universitet,
- 5) Uleåborgs universitet,

- 6) Tammerfors universitet,
- 7) Åbo universitet,
- 8) Vasa universitet,
- 9) Åbo Akademi,
- 10) Villmanstrands tekniska universitet,
- 11) Svenska handelshögskolan,
- 12) Bildkonstakademin,
- 13) Sibelius-Akademien,
- 14) Teaterhögskolan,
- 15) Stiftelsen för Aalto-högskolan som verkar under namnet *Aalto-universitetet*,
- 16) TTY-stiftelsen som verkar under namnet *Tammerfors tekniska universitet*.

De universitet som avses i 2 mom. 1—14 punkten är offentligrättsliga inrättningar (*offentligrättsliga universitet*). På Aalto-universitetet och Tammerfors tekniska universitet (*stiftelseuniversitet*) tillämpas utöver denna lag även lagen om stiftelser (109/1930).

Bestämmelserna i denna lag gäller också för stiftelseuniversitet, med undantag för 5, 13—22, 60, 64, 65 och 67 §, 8 och 9 kap. och 88 §.

2 §

Uppgifter

Universiteten har till uppgift att främja den fria forskningen och den vetenskapliga och konstnärliga bildningen, att meddela på forskning grundad högsta undervisning och att fostra de studerande till att tjäna fosterlandet och mänskligheten. Då universiteten fullgör sina uppgifter ska de främja livslångt lärande, samverka med det övriga samhället samt främja forskningsresultatens och den konstnärliga verksamhetens genomslagskraft i samhället.

Universiteten ska ordna sin verksamhet så att hög internationell kvalitet säkerställs inom forskning, konstnärlig verksamhet, utbildning och undervisning med iakttagande av etiska principer och god vetenskaplig sed.

3 §

Självstyrelse

Universiteten har självstyrelse genom vilken forskningens, konstens och den högsta undervisningens frihet tryggas. Självstyrelsen ska innefatta rätten att fatta beslut i ärenden som gäller den interna förvaltningen.

Vid beredningen av lagstiftning som gäller universiteten ska dessa ges tillfälle att avge utlåtande om saken.

4 §

Universitetssamfundets medlemmar

Till universitetssamfundet hör universitetets undervisnings- och forskningspersonal, övriga personal och studerande.

5 §

De offentligrättsliga universitetens rättsförmåga

De offentligrättsliga universiteten är självständiga juridiska personer.

De offentligrättsliga universiteten kan ingå förbindelser, i sitt namn förvärva rättigheter samt äga lös och fast egendom. Universiteten kan bedriva sådan affärsverksamhet som stöder fullgörandet av de uppgifter som nämns i 2 §.

De offentligrättsliga universiteten svarar för sina förbindelser med sina egna medel samt kallar och svarar inför domstol.

2 kap.

Undervisning och forskning

6 §

Forskningens, konstens och undervisningens frihet

Vid universiteten råder undervisnings- och forskningsfrihet samt konstnärlig frihet. Lärarna ska dock iaktta de bestämmelser och före-

skrifter som gäller anordnandet av utbildningen och undervisningen.

Undervisningen vid universiteten är offentlig. Av grundad anledning kan allmänhetens möjligheter att följa undervisningen begränsas.

7 §

Examina och övrig utbildning samt examensstruktur

Vid universiteten kan avläggas lägre och högre högskoleexamina samt vetenskapliga, konstnärliga och yrkesinriktade påbyggnadsexamina. Universiteten kan också ordna fortbildning och öppen universitetsundervisning.

Högre högskoleexamen avläggs efter lägre högskoleexamen eller motsvarande utbildning. En utbildning som leder till högre högskoleexamen kan också inom de områden om vilka det föreskrivs genom förordning av statsrådet ordnas så att lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen, om det är ändamålsenligt med avseende på de yrkesmässiga kraven inom utbildningsområdet. En vetenskaplig, konstnärlig och yrkesinriktad påbyggnadsexamen avläggs efter en högre högskoleexamen eller en annan utbildning på motsvarande nivå.

Närmare bestämmelser om examina som kan avläggas vid universiteten, målen för examina, studiernas uppläggning och andra grunder för studierna samt vilka examina som kan avläggas vid de olika universiteten (*utbildningsansvar*) utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet bestäms det vilken ställning högskoleexamina som avläggs vid universiteten har i högskoleexamenssystemet. Genom förordning av undervisningsministeriet utfärdas det på framställning av universiteten bestämmelser om den närmare fördelningen av utbildningsansvaret mellan universiteten, om specialiseringsutbildningarnas specialområden och utbildningsprogram samt om vilka specialiseringsutbildningsområden och utbildningsprogram som finns vid varje universitet.

8 §

Undervisningens avgiftsfrihet

Den undervisning som leder till högskoleexamen och urvalsproven i anslutning till antagningen av studerande är avgiftsfria för de studerande, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Av andra sökande än de som söker till en utbildning som ges på finska eller svenska kan det krävas att de genomgår internationella avgiftsbelagda tester. Universiteten kan ta ut avgifter för annan verksamhet än sådan som avses i 1 mom. Närmare bestämmelser om avgifter utfärdas genom förordning av statsrådet med iakttagande av vad som bestäms om offentligrättsliga prestationers självkostnadsvärde i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om en avgift som avses i denna lag och som tas ut hos en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på det sätt som bestäms i räntelagen (633/1982). En avgift får drivas in genom utsökning utan dom eller beslut på det sätt som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdagsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämföras med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som

deltar i uppdragsutbildning tillämpas 37, 45 och 82—86 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Universitetet ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

10 §

Avgift för utbildningsprogram

Universitetet kan ta ut avgifter av studerande som antagits till ett utbildningsprogram på främmande språk som leder till högre högskoleexamen. Uttag av avgifterna förutsätter att universitetet har ett stipendiesystem som vid behov kan användas för att stödja studierna för dem som studerar inom avgiftsbelagda magisterprogram.

Avgift kan dock inte tas ut hos medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. Avgift får heller inte tas ut hos dem som har permanent uppehållsrätt i Finland enligt utlänningslagen (301/2004).

Genom förordning av undervisningsministeriet föreskrivs om avgiftsbelagda utbildningsprogram.

11 §

Undervisnings- och examensspråk

Undervisnings- och examensspråken vid Helsingfors universitet, Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien och Teaterhögskolan är finska och svenska. På undervisnings- och examensspråken vid Aalto-universitetet tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i 9 § i uni-

versitetslagen (645/1997) om undervisnings- och examensspråken vid de universitet som bildar nämnda universitet. Undervisnings- och examensspråket vid Åbo Akademi och Svenska handelshögskolan samt Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet är svenska. Undervisnings- och examensspråket vid de övriga universiteten är finska.

Ett universitet kan besluta att också andra språk än de undervisnings- och examensspråk som anges i 1 mom. används som undervisnings- och examensspråk och i studieprestationerna.

12 §

Utbildning av personer med kunskaper i svenska

Åbo Akademi, Svenska Handelshögskolan, Helsingfors universitet, Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien, Teaterhögskolan och Aalto-universitetet svarar för att ett tillräckligt antal personer med kunskaper i svenska utbildas för landets behov.

3 kap.

Organisation

13 §

Ett offentligrättsligt universitets organ

Ett offentligrättsligt universitets organ är styrelsen, rektorn och universitetskollegiet. Universitetet kan också ha en kansler och andra organ enligt vad som bestäms i en instruktion.

14 §

Styrelsen för ett offentligrättsligt universitet

Det högsta beslutande organet i ett offentligrättsligt universitet är styrelsen.

Styrelsen har till uppgift att

1) besluta om centrala mål och en strategi för universitetets verksamhet och ekonomi och om principer för styrningen av verksamheten och ekonomin,

2) besluta om universitetets verksamhets- och ekonomiplan samt budget och upprätta bokslut,

3) svara för förvaltningen och användningen av universitetets förmögenhet, om inte styrelsen har överfört befogenheten till rektorn,

4) svara för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad,

5) godkänna avtal som är viktiga eller principiella med avseende på universitetets verksamhet och ge utlåtanden i principiellt viktiga frågor som gäller universitetet,

6) på universitetets vägnar godkänna det avtal enligt 48 § som ingås med undervisningsministeriet,

7) välja rektor eller rektorer och besluta om deras arbetsfördelning samt avsätta rektorn om det med beaktande av uppgiftens art finns godtagbar och grundad anledning till detta,

8) godkänna instruktioner och andra motsvarande föreskrifter som gäller den allmänna organiseringen samt besluta om universitetets verksamhetsstruktur,

9) ge undervisningsministeriet förslag till ändring av universitetets utbildningsansvar,

10) besluta om antalet studerande som antas till universitetet.

Styrelsen har dessutom till uppgift att anställa den ledande personal som är direkt underställd rektorn, om den inte har överfört uppgiften till något annat av universitetets organ.

15 §

Sammansättningen av styrelsen för ett offentligt universitet

Styrelsen för ett offentligt universitet har 7 eller 9—14 medlemmar. Universitetskollegiet bestämmer antalet styrelsemedlemmar.

I styrelsen ska följande grupper i universitetssamfundet vara företrädade:

- 1) universitetets professorer,
- 2) övriga lärare och forskare samt övrig personal,
- 3) de studerande.

Antalet medlemmar från var och en av de grupper som nämns i 2 mom. får vara högst hälften av det totala antal styrelsemedlemmar som väljs ur dessa grupper. Universitetskollegiet beslutar om antalet personer i de olika grupperna.

Minst 40 procent av medlemmarna i styrelsen ska vara andra personer än de som avses i 2 mom. De ska företräda mångsidig sakkunskap i samhällsliv och de vetenskaper eller konstarter som hör till universitetets verksamhetsområde.

De medlemmar i styrelsen som avses i 2 mom. väljs av respektive grupp i universitetssamfundet enligt vad som föreskrivs i denna lag och bestäms i en instruktion. De medlemmar som avses i 4 mom. väljs av universitetskollegiet.

Universitetets rektor, prorektor, en föreståndare för en fakultet eller en annan enhet som är direkt underställd styrelsen eller en medlem eller suppleant i universitetskollegiet får inte vara styrelsemedlem.

Styrelsen utser en av de medlemmar som avses i 4 mom. till ordförande och en till vice ordförande.

16 §

Mandattid för styrelsen för ett offentligt universitet samt styrelsemedlems avgång och entledigande

Universitetskollegiet bestämmer mandattiden för ett offentligt universitets styrelse och dess enskilda medlemmar. Mandattiden får dock inte vara längre än fem år.

En styrelsemedlem får avgå från sitt uppdrag före mandattidens utgång.

Styrelsen kan föreslå att en styrelsemedlem entledigas under sin mandattid, om medlemmen har blivit oförmögen att sköta sin uppgift eller genom en åtgärd eller försummelse allvarligt har kränkt universitetets intresse eller om det annars finns något särskilt vägande skäl. Ett beslut om entledigande av en styrelsemedlem fattas av universitetskollegiet. Beslutet ska iakttas trots ändringssökande om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

17 §

Rektorn för ett offentligrättsligt universitet

Ett offentligrättsligt universitet har en rektor. Rektor har till uppgift att

1) leda universitets verksamhet och besluta om sådana ärenden som gäller universitetet och i fråga om vilka det inte har föreskrivits eller bestämts att de ska skötas av något annat organ,

2) svara för att universitetets uppgifter sköts ekonomiskt, effektivt och på ett resultatrikt sätt,

3) svara för att universitetets bokföring är laglig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt,

4) svara för beredningen och föredragningen av ärenden som behandlas i styrelsen,

5) svara för verkställigheten av styrelsens beslut, om inte något annat bestäms i en instruktion,

6) besluta om anställning och uppsägning av personal.

Rektorn får vidta åtgärder som med beaktande av universitetets uppgifter är av stor betydelse endast om han eller hon har styrelsens bemyndigande eller om styrelsens beslut inte kan väntas utan väsentlig olägenhet för universitetets verksamhet. I det sistnämnda fallet ska styrelsen underrättas om åtgärden så snart som möjligt.

Rektorn kan överföra anställandet av personal eller något annat ärende som hör till rektorns behörighet för avgörande till något annat organ eller någon annan person vid universitetet. Rektor har rätt att närvara och yttra sig vid universitetets alla organs sammanträden.

Universitetet kan ha prorektorer enligt vad som bestäms i en instruktion.

18 §

Val av rektor för ett offentligrättsligt universitet

Styrelsen för ett offentligrättsligt universitet utser rektor för högst fem år i sänder. Den som väljs till rektor ska ha avlagt doktorsexamen och

ha den förmåga och yrkesskicklighet som behövs för att sköta rektorns uppgifter och i praktiken visad god ledarförmåga. Av den som väljs till rektor för Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien och Teaterhögskolan krävs dock inte doktorsexamen.

19 §

Företrädande av ett offentligrättsligt universitet

Rektorn företräder ett offentligrättsligt universitet i ärenden som enligt 17 § hör till rektorns uppgifter. Styrelsen kan företräda universitetet i ärenden som hör till dess behörighet. I en instruktion får det föreskrivas att rektorn har rätt att företräda universitetet också i andra ärenden, eller att styrelsen kan ge någon av sina medlemmar eller någon annan namngiven person rätt att företräda universitetet. Styrelsen kan när som helst återkalla sådan rätt att företräda universitetet som den har beviljat.

20 §

Omsorgsplikten för ett offentligrättsligt universitets ledning

Styrelsen och rektorn för ett offentligrättsligt universitet ska omsorgsfullt främja universitetets intressen.

21 §

Styrelsemedlemmarnas och rektorns ansvar i ett offentligrättsligt universitet

En styrelsemedlem och rektorn i ett offentligrättsligt universitet ska ersätta en skada som han eller hon i sitt uppdrag genom överträdelse av denna lag eller andra bestämmelser uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat universitetet. I fråga om fördelningen av skadeståndsansvaret föreskrivs i 6 kap. i skadeståndslagen (412/1974).

22 §

Ett offentligrättsligt universitets universitetskollegium

Ett offentligrättsligt universitet har ett universitetskollegium med högst 50 medlemmar, vilka alla har en personlig suppleant.

I universitetskollegiet är de grupper i universitetssamfundet som avses i 15 § 2 mom. företrädda. Antalet medlemmar från varje grupp ska vara färre än hälften av det totala antalet medlemmar i universitetskollegiet. I en instruktion bestäms det om antalet medlemmar i universitetskollegiet, om dess mandattid och om antalet personer i de grupper som avses i 15 § 2 mom.

Universitetskollegiet väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Universitetskollegiet har till uppgift att

- 1) besluta om antalet medlemmar i styrelsen och om styrelsens och dess medlemmars mandattid,
- 2) utse de medlemmar till universitets styrelse som avses i 15 § 4 mom.,
- 3) fastställa valet av de styrelsemedlemmar som utses av de grupper i universitetssamfundet som avses i 15 § 2 mom.,
- 4) entlediga en styrelsemedlem från sitt uppdrag på styrelsens framställan,
- 5) välja revisorer för universitetet,
- 6) fastställa universitetets bokslut och verksamhetsberättelse samt besluta om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsemedlemmar och rektor,
- 7) besluta om väckande av skadeståndstalan mot en styrelsemedlem, rektor och revisor,
- 8) besluta om entledigande av en styrelsemedlem från sitt uppdrag i enlighet med 65 § 3 mom.

23 §

Stiftelseuniversitetens organ

Ett stiftelseuniversitet ska ha en styrelse, en rektor och ett gemensamt kollegialt förvaltningsorgan för hela universitetet.

Stiftelseuniversitet kan också ha andra organ, men dessa får inte utöva betydande beslutanderätt.

24 §

Styrelsen för ett stiftelseuniversitet

Styrelsen för ett stiftelseuniversitet har till uppgift att besluta om universitetets strategi, frågor som gäller universitetets verksamhet och ekonomi och andra planer av större betydelse. Dessutom ska styrelsen välja rektor, som ska leda universitetets verksamhet.

Styrelsen för ett stiftelseuniversitet ska ha sju medlemmar, ordföranden och vice ordföranden inbegripna. Styrelsen ska mångsidigt företräda nationell och internationell sakkunskap på högsta nivå i de vetenskaper och konstarter som hör till stiftelseuniversitetets verksamhetsområde och inom samhälls- och näringslivet. Universitetets rektor, prorektor, en föreståndare för en fakultet eller en annan enhet som är direkt underställd styrelsen eller en medlem av det kollegiala förvaltningsorganet får inte vara styrelsemedlem.

Universitetets gemensamma kollegiala förvaltningsorgan utnämner medlemmarna av stiftelseuniversitetets styrelse efter att ha hört universitetets grundare. Tre av medlemmarna ska utses bland de personer som grundarna, med undantag av finska staten, ställt upp som kandidater i enlighet med stiftelsens stadgar. Dessa kandidater ska vara minst två gånger fler än antalet platser som ska fyllas. Styrelsen väljer inom sig ordförande och vice ordförande, och de ska inte vara personer som avses i 15 § 2 mom.

25 §

Rektorn för ett stiftelseuniversitet

Rektorn för ett stiftelseuniversitet har till uppgift att

- 1) leda universitetets verksamhet,
- 2) svara för att universitetets uppgifter sköts ekonomiskt, effektivt och på ett resultatrikt sätt,

3) svara för att universitetets bokföring är lag-
enlig och att medelsförvaltningen är ordnad på
ett betryggande sätt,

4) svara för beredningen och föredragningen
av ärenden som behandlas i styrelsen,

5) svara för verkställigheten av styrelsens be-
slut, om inte något annat bestäms i en instruk-
tion,

6) besluta om anställning och uppsägning av
personal.

Rektorn får vidta åtgärder som med beaktan-
de av universitetets uppgifter är av stor betydel-
se endast om han eller hon har styrelsens bemyn-
dande eller om styrelsens beslut inte kan in-
väntas utan väsentlig olägenhet för universite-
tets verksamhet. I det sistnämnda fallet ska sty-
relsen underrättas om åtgärden så snart som möj-
ligt.

Rektorn kan överföra anställandet av perso-
nal eller något annat ärende som hör till rektorns
behörighet för avgörande till något annat organ
eller någon annan person vid universitetet. Rek-
torn har rätt att närvara och yttra sig vid univer-
sitetets alla organs sammanträden.

Universitetet kan ha prorektor enligt vad
som bestäms i en instruktion.

26 §

Stiftelseuniversitetets gemensamma kollegiala förvaltningsorgan

Om inte stiftelseuniversitetets gemensamma
kollegiala förvaltningsorgan har överfört upp-
giften till ett organ som avses i 27 § 2 mom., har
det till uppgift att

1) besluta om undervisningsplaner och exa-
mensfordringar,

2) besluta om grunderna för antagningen av
studerande,

3) besluta om andra allmänna regler som gäl-
lar undervisning och forskning,

4) tillsätta de nämnder eller andra organ som
behövs för behandlingen av examens-, bedöm-
nings- och rättelseärenden och utse ordförande,
medlemmar och suppleanter för dessa, och

5) besluta om styrelsens och dess medlem-
mars mandattid.

Ett kollegialt förvaltningsorgan ska ha högst
50 medlemmar, och endast de grupper i univer-
sitetssamfundet som nämns i 15 § 2 mom. ska
vara företrädare i organet. Antalet medlemmar
från varje grupp ska vara färre än hälften av det
totala antalet medlemmar i förvaltningsorganet.
Medlemmarna i förvaltningsorganet ska utses av
respektive grupp i universitetssamfundet.

I en instruktion för universitetet bestäms det
om andra än i 1 mom. föreskrivna uppgifter för
förvaltningsorganet och om antalet medlemmar
och val av medlemmar.

27 §

Undervisningens, forskningens och de övriga verksamheternas organisation och förvaltning

För organiseringen av forskning och under-
visning kan ett universitet indelas i fakulteter el-
ler med dem jämförbara enheter enligt vad som
bestäms i en instruktion för universitetet.

I en fakultet eller en med den jämförbar enhet
finns ett kollegialt förvaltningsorgan där före-
ståndaren för enheten är ordförande. I förvalt-
ningsorganet ska de grupper i universitetssam-
fundet som nämns i 15 § 2 mom. vara företräd-
are. Antalet medlemmar från varje grupp ska vara
färre än hälften av det totala antalet medlemmar i
förvaltningsorganet. Det totala antalet medlem-
mar i förvaltningsorganet och förvaltningsorga-
nets uppgifter fastställs i en instruktion. Med-
lemmarna i förvaltningsorganet utses av respek-
tive grupp i universitetssamfundet på det sätt
som bestäms i instruktionen.

Vid ett universitet kan det finnas också andra
enheter än sådana som nämns i 1 mom. Univer-
siteten kan ha universitetscenter eller andra ge-
mensamma enheter tillsammans med andra uni-
versitet och gemensamma enheter tillsammans
med yrkeshögskolor, forskningsinstitut eller an-
dra offentliga eller privata samfund eller stiftel-
ser.

För behandlingen av ärenden som gäller begä-
ran om rättelse av studieprestationer kan det vid
ett universitet finnas en eller flera examens-
nämnder eller andra motsvarande organ. En exa-
mensnämnd eller ett motsvarande annat organ

består av en ordförande och andra medlemmar, vilka alla har en personlig suppleant. Ordföranden och ordförandens suppleant ska vara professorer. Av de övriga medlemmarna ska minst hälften vara lärare och minst en studerande vid universitetet.

28 §

Universitetens instruktioner och föreskrifter

Bestämmelser om ordnandet av ett universitets verksamhet och förvaltning finns i en instruktion för universitetet och i andra motsvarande interna föreskrifter för universitetet.

29 §

Beslutsfattande vid ett kollegialt förvaltningsorgan

I ett kollegialt förvaltningsorgan fattas besluten med enkel röstmajoritet. Vid lika röstetal gäller som beslut den åsikt som ordföranden har omfattat. Vid en omröstning i ett ärende som gäller disciplinära åtgärder mot en studerande gäller vid lika röstetal som beslut den åsikt som är lindrigare för studeranden.

Med undantag av Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien och Teaterhögskolan får i bedömningen av en studieprestation delta endast de medlemmar eller suppleanter som har fullgjort en studieprestation på samma nivå som den som ska bedömas eller som har utnämnts till professor.

Vid val eller förordnande av en enda person till ett organ förrättas valet som majoritetsval. Om ingen i den första omgången får mer än hälften av rösterna, förrättas ett nytt val mellan de två som har fått flest röster. Om flera än en person ska väljas eller förordnas till ett organ, ska proportionellt valsätt iakttas. Om rösterna faller lika, avgörs resultatet genom lottning både vid majoritetsval och proportionellt val.

30 §

Förvaltningsförfarande och offentlighet

När ett universitet och en studentkår sköter offentliga förvaltningsuppgifter ska förvaltningslagen (434/2003) tillämpas. Förvaltningslagens bestämmelser om jäv tillämpas dock i all verksamhet vid universitetet. Bestämmelserna i 28 § 1 mom. 5 och 6 punkten i den lagen tillämpas på universitet och sådana samfund som hör till en i 63 § i denna lag avsedd universitetskoncern endast i sådana ärenden där universitetets och samfundets intressen strider mot varandra eller en opartisk behandling av ärendet kräver det.

På offentlighet i universitetens och studentkårens verksamhet tillämpas vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om offentligheten i de myndigheters verksamhet som avses i 4 § 1 mom. i nämnda lag.

4 kap.

Personalen och förvaltningsspråket

31 §

Universitetets personal

Vid universitetet finns professorer och annan undervisnings- och forskningspersonal samt personal för skötsel av övriga uppgifter. Närmare bestämmelser om behörighetsvillkor för personalen och tillsättningsförfarandet meddelas i en instruktion.

32 §

Personalens anställningsförhållande

De anställda vid universitetet står i arbetsavtalsförhållande.

I fråga om de anställda och anställningsvillkoren gäller vad som bestäms i eller med stöd av lag och vad som avtalas i kollektivavtal och arbetsavtal.

Arbetsgivaren får inte i arbetsavtalsförhållandet förfara på ett sätt som kan hota den frihet som forskningen, konsten och undervisningen ska ha enligt 6 §. Utöver vad som i arbetsavtalslagens (55/2001) 7 kap. föreskrivs om uppsägning av arbetsavtal och i 8 kap. om hävning av arbetsavtal får arbetsavtalet för en anställd som hör till forsknings- eller undervisningspersonalen inte sägas upp eller hävas med hänvisning till skäl som kränker forskningens, konstens eller undervisningens frihet.

33 §

Professorernas uppgifter, tillsättningen av professorer och professors titel

Professorerna ska bedriva och leda vetenskaplig forskning eller konstnärligt arbete, meddela därpå grundad undervisning och följa vetenskapens eller konstens utveckling samt samverka med det övriga samhället och delta i internationellt samarbete inom sitt område.

En professur ska ledigförklaras offentligt när någon anställs i ett arbetsavtalsförhållande som gäller tills vidare. En professur kan tillsättas genom kallelse utan att den ledigförklaras, när någon som är meriterad kan kallas till professuren eller när den ska tillsättas på viss tid. Till en professur kan genom kallelse utses endast den som obestriddligen uppfyller behörighetsvillkoren.

Utlåtande om behörigheten och meriter hos de sökande och hos dem som kallas till en professur ska begäras hos minst två sakkunniga före tillsättningen när en person väljs till ett arbetsavtalsförhållande som gäller tills vidare eller viss tid, minst två år. I fråga om de sakkunniga ska bestämmelserna om jäv i 27—29 § i förvaltningslagen tillämpas. Vid behov bestäms det om valet av sakkunniga samt deras verksamhet och uppgifter i en instruktion.

Universitetet kan ge en person som är anställd vid universitet rätt att använda titeln professor.

34 §

Straffrättsligt tjänsteansvar

I fråga om det straffrättsliga tjänsteansvaret för ett universitets personal och medlemmarna i universitetets olika organ föreskrivs i 40 kap. i strafflagen (39/1889).

35 §

Krav på språkkunskaper och universitetens förvaltningsspråk

Bestämmelser om den kunskap i finska och svenska som krävs av undervisnings- och forskningspersonalen och den övriga personalen utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om den språkkunskap som krävs av lärare vid Åbo Akademi finns i 85 §.

Ett universitets förvaltningsspråk är finska. Vid Åbo Akademi och Svenska handelshögskolan samt vid Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet är förvaltningsspråket dock svenska.

Var och en har rätt att i egen sak använda finska eller svenska och att få expeditioner på det språk han eller hon använt.

5 kap.

Studerande

36 §

Antagning av studerande

De studerande antas av universitetet. En studerande antas för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, någondera av dessa examina eller påbyggnadsexamen.

Universitetet beslutar om grunderna för antagningen av studerande. Kan universitetet på grund av begränsning av antalet studerande inte anta alla sökande, ska likvärdiga antagningsgrunder tillämpas på de sökande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska då tillämpas på de sökande i en

och samma grupp. Avvikelse från de likvärdiga antagningsgrunderna får i begränsad utsträckning göras för att utbildningsbehovet hos någon språkgrupp ska kunna tillgodoses.

Antagningen av studerande ordnas vid huvudentagningarna med hjälp av gemensam ansökan till universiteten och med utnyttjande av det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret (1058/1998). Närmare bestämmelser om genomförandet av antagningen av studerande och om gemensam ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

37 §

Behörighet för studier som leder till högskoleexamen

Till studier som endast leder till lägre högskoleexamen eller till både lägre och högre högskoleexamen kan antas den som har avlagt

- 1) examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005),
- 2) yrkesinriktad grundexamen som omfattar minst tre år eller motsvarande tidigare studier,
- 3) sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller motsvarande tidigare examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), eller
- 4) utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om behörighet för studier som leder till högskoleexamen gäller också behörighet för sådan utbildning som leder till högre högskoleexamen och som universitetet ordnar så att lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen.

Till studier som endast leder till högre högskoleexamen kan antas den som har avlagt

- 1) lämplig lägre högskoleexamen,
- 2) lämplig yrkeshögskoleexamen, eller
- 3) lämplig utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier.

Universitetet kan förutsätta att den som antas till studier som leder till högre högskoleexamen enligt 3 mom. fullgör högst ett år av komplette-

rande studier för att inhämta de färdigheter som behövs i utbildningen. När en studerande antas till studier som enbart leder till juris magisterexamen, är den lämpliga examen som avses i 3 mom. rättsnotarieexamen eller en motsvarande utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier.

Till studier som leder till vetenskaplig eller konstnärlig påbyggnadsexamen kan antas den som har avlagt

- 1) lämplig högre högskoleexamen,
- 2) lämplig högre yrkeshögskoleexamen, eller
- 3) lämplig utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier.

Universitetet kan förutsätta att den som antas till studier som leder till vetenskaplig eller konstnärlig påbyggnadsexamina fullgör behövliga kompletterande studier för att inhämta de färdigheter som behövs i utbildningen.

Till studier som leder till yrkesinriktad påbyggnadsexamen kan antas den som har avlagt

- 1) lämplig högre högskoleexamen, eller
- 2) lämplig utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier.

Närmare bestämmelser om behörighet för studier som leder till yrkesinriktad påbyggnadsexamen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Till de studier som avses i denna paragraf får också antas den som universitetet på annat sätt konstaterar ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna.

38 §

Mottagande av studieplats

En studerande får ta emot endast en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen bland de utbildningar som börjar samma termin och som omfattas av universitetens eller yrkeshögskolornas riksomfattande gemensamma ansökningsförfarande. Med termin avses höstterminen och vårterminen. Höstterminen börjar den 1 augusti och slutar den 31 december, och vårterminen börjar den 1 januari och slutar den 31 juli.

Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i universitetets antagningsmeddelande meddela universitetet att han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som har antagits som studerande inte lämnar detta meddelande inom utsatt tid, går studieplatsen förlorad. Den som har antagits till fler än en utbildning som leder till högskoleexamen vid universitet och yrkeshögskolor, ska lämna meddelande endast till den utbildning där han eller hon tar emot studieplatsen. Universitetet ska utan dröjsmål göra en anteckning i universitetens register över sökande och studierätt om att studieplatsen har tagits emot.

39 §

Läsår och inskrivning

Universitetets läsår börjar den 1 augusti och slutar den 31 juli. Undervisning ges under de perioder som universitetet bestämmer.

De som har antagits som studerande och meddelat att de tar emot studieplatsen ska på det sätt som universitetet bestämmer anmäla sig till universitetet, varefter de antecknas som studerande. De studerande ska varje läsår anmäla sig som närvarande eller frånvarande på det sätt som universitetet bestämmer.

40 §

Målsatta tider för lägre och högre högskoleexamen

Den målsatta tiden för lägre högskoleexamen är

1) tre och ett halvt läsår i den utbildning som leder till kandidatexamen i bildkonst, och

2) tre läsår i utbildning som leder till någon annan lägre högskoleexamen.

Den målsatta tiden för högre högskoleexamen är

1) tre läsår i den utbildning som leder till veterinärmedicine licentiatexamen,

2) tre läsår i den utbildning som leder till medicine licentiatexamen när lägre högskole-

examen ingår i utbildningen, och sex läsår när lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen,

3) två läsår i den utbildning som leder till odontologie licentiatexamen när lägre högskoleexamen ingår i utbildningen, och fem läsår när lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen,

4) två och ett halvt läsår i den utbildning som leder till musikmagisterexamen och psykologie magisterexamen, och

5) två läsår i en utbildning som leder till någon annan examen.

Universitetet ska ordna undervisningen och studiehandledningen så att heltidsstuderande kan avlägga examina inom den föreskrivna målsatta tiden.

41 §

Studierätt

En studerande har rätt att genomföra studier som leder till lägre eller högre högskoleexamen på det sätt som föreskrivs i universitetets examensstadga och i undervisningsplanen.

En studerande som har antagits för att studera för såväl lägre som högre högskoleexamen har rätt att avlägga examina inom en tid som med högst två år överskrider den sammanlagda målsatta tiden för examina enligt 40 §. En studerande som har antagits för att studera endast för lägre högskoleexamen har rätt att avlägga examen inom en tid som med högst ett år överskrider den målsatta tiden för examen. En studerande som har antagits för att studera endast för högre högskoleexamen har rätt att avlägga examen inom en tid som med högst två år överskrider den målsatta tiden för examen.

I den tid det tar att avlägga examen inräknas inte frånvaro som beror på fullgörande av frivillig militärtjänst eller skyldigheten att försvara landet eller på moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet. I den tid det tar att avlägga examen inräknas inte annan frånvaro på högst fyra terminer under vilka den studerande har anmält sig som frånvarande enligt 39 §.

En studerande anses inleda studier för examen vid den tidpunkt då han eller hon tar emot en studieplats vid ett universitet.

42 §

Fortsatt studierätt

En studerande som inte har slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 41 § beviljas på ansökan extra tid av universitetet för slutförandet av studierna, om den studerande lägger fram en målinriktad och genomförbar plan för slutförandet. I planen ska den studerande specificera de studier som ska slutföras och ange en tidtabell för avläggande av examen.

Studierätten förlängs, om den studerande med beaktande av antalet och omfattningen av gällande och återstående studieprestationer samt tidigare beslut om beviljande av extra tid har möjlighet att slutföra studierna inom skälig tid. Universitetet ska beakta den studerandes livssituation vid beviljandet av extra tid.

43 §

Förlust av studierätten

En studerande som inte har anmält sig på det sätt som bestäms i 39 § eller slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 41 § eller inom den extra tid som anges i 42 § och en studerande som inte har beviljats extra tid för att slutföra studierna, förlorar sin studierätt. Om den studerande senare vill inleda sina studier eller fortsätta dem, ska han eller hon hos universitetet ansöka om förnyad studierätt. Ansökan kan lämnas utan att den studerande deltar i den antagning av studerande som avses i 36 §.

44 §

Bedömningen av studieprestationer och tillgödöräknande av studier

En studerande har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes studieprestation. Den studerande ska ges tillfälle att ta del av en skriftlig eller på annat sätt bevarad studieprestation när den har bedömts. Skriftliga och på annat sätt bevarade studieprestationer ska förvaras minst sex månader räk-

nat från den tidpunkt då resultatet offentliggjordes.

Innan en doktorsavhandling, en licentiatavhandling eller ett motsvarande lärdoms- och färdighetsprov bedöms ska den som bedömningen gäller ges tillfälle att bemöta det utlåtande som en förhandsgranskare, granskare eller opponent har avgett. Bestämmelser om jäv för förhandsgranskare, granskare och opponenter finns i förvaltningslagen.

En studerande får vid avläggande av examen enligt vad universitetet beslutar räkna sig till godo studier som han eller hon har genomfört vid en annan inhemsk eller utländsk högskola eller vid en annan läroanstalt samt ersätta studier som hör till examen med andra studier på samma nivå. En studerande får enligt vad universitetet beslutar räkna sig till godo studier samt ersätta studier i examen också genom kunskaper som visats på annat sätt.

45 §

Disciplinärt förfarande

En studerande som har gjort sig skyldig till en förseelse som riktar sig mot universitetets undervisning eller forskning eller på något annat sätt har brutit mot universitetets ordning kan bestraffas disciplinärt, beroende på hur allvarlig förseelsen är, med varning eller med avstängning för viss tid, högst ett år. Beslut om att ge en studerande en varning fattas av universitetets rektor och beslut om avstängning för viss tid av universitetets styrelse. Innan ett disciplinärt ärende avgörs ska den studerande bevisligen underrättas om den förseelse anklagelsen gäller samt ges tillfälle att bli hörd i saken.

46 §

Studentkåren

Bland ett universitets studerande verkar en studentkår som har självstyrelse. Studentkårens syfte är att vara en förenande länk för sina medlemmar och att främja deras samhälleliga, sociala, intellektuella och studierelaterade ambicio-

ner och strävanden i anknytning till studenternas roll i samhället. Studentkåren har till uppgift att delta i universitetets fostringsuppgift, som det föreskrivs om i 2 §, genom att förbereda de studerande för ett aktivt, medvetet och kritiskt medborgarskap.

Till studentkårens särskilda uppgifter hör att

1) utse de studerandes företrädare i de organ vid universitetet som avses i 3 kap.,

2) utse de studerandes företrädare i universitetets studiestödsnämnd, som det föreskrivs om i 9 § i lagen om studiestöd (65/1994), samt

3) vid behov delta i fullgörandet av de uppgifter i anslutning till primärvården för studerande som det föreskrivs om i 14 § i folkhälsolagen (66/1972) och 13 kap. 11—14 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004).

Alla studerande vid ett universitet som har antagits för att studera för lägre eller högre högskoleexamen, med undantag av studerande som deltar i uppdragsutbildning, hör till studentkåren. Studentkåren kan också godkänna andra studerande vid universitetet som medlemmar.

Utgifterna för verksamhet som är förenlig med studentkårens syfte och uppgifter betalas med inkomsterna av studentkårens egendom och verksamhet samt med den medlemsavgift som studentkåren har rätt att påföra studentkårens medlemmar. Medlemsavgiften fastställs av universitetets rektor och universitetet övervakar att medlemsavgiften betalas.

Språket vid studentkårerna vid Helsingfors universitet, Bildkonstakademin, Sibelius-Akademien och Teaterhögskolan är finska och svenska. Språket vid Åbo Akademiens studentkår och Svenska handelshögskolans studentkår är svenska. Övriga studentkårers språk är finska.

En studentkårs beslutanderätt utövas av styrelsen och fullmäktige. Den förvaltande och verkställande makten utövas av styrelsen. Bestämmelser om studentkårens andra organ och tillsättandet av organ utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om studentkårens förvaltning finns i stadgar som godkänns av fullmäktige och fastställs av universitetets rektor.

Studentkårens stadgar ska ange de grunder på vilka en medlem av studentkåren helt eller delvis kan befrias från skyldigheten att betala medlemsavgift.

47 §

Nationerna

Vid Helsingfors universitet finns finsk- och svenskspråkiga nationer som motsvarar vissa områden i landet. Vid Aalto-universitetet finns en svenskspråkig nation. Nationerna har självstyrelse. Syftet med nationerna är att stödja och utveckla medlemmarnas intellektuella intressen och att förbättra deras sociala situation.

Bestämmelser om en nations medlemmar, förvaltning, ekonomi och övriga verksamhet samt om medlemmarnas skyldighet att betala avgifter till nationen ges i nationens stadgar. Stadgarna fastställs av universitetets rektor. Beslut om grundande av en ny nation och indragning av en fungerande nation vid Helsingfors universitet fattas av universitetets rektor efter att han eller hon har hört de nationer vilkas område beslutet gäller. Beslut om delning och sammanslagning av nationer vid Helsingfors universitet och ändring av nationernas områden fattas av nationerna i fråga. Beslutet fastställs av universitetets rektor.

6 kap.

Styrning och finansiering av universiteten

48 §

Målsättning

Undervisningsministeriet och varje universitet avtalar för ett visst antal år åt gången om de kvantitativa och kvalitativa mål för universitetets verksamhet som är av central betydelse med tanke på utbildnings- och vetenskapspolitiken och om uppföljningen och utvärderingen av hur dessa mål nås. Styrelseordföranden och rektorn undertecknar avtalet på universitetets vägnar.

Om de olika universitetens mål inte kan samordnas på ett riksomfattande plan eller enligt sektor, får undervisningsministeriet i syfte att trygga finansieringen i fråga om ett enskilt universitet besluta om de kvantitativa och kvalitativa målen till den del de ligger till grund för den finansiering som anvisas universitetet i fråga.

49 §

Grunderna för fastställande av den statliga finansieringen

Undervisningsministeriet beviljar universiteten finansiering för de uppgifter som det föreskrivs om i denna lag inom ramen för ett anslag i statsbudgeten.

Det i 1 mom. avsedda anslag i budgeten som anvisats för universiteten det föregående året höjs med undantag av poster av engångsnatur så att det motsvarar den årliga höjningen av kostnadsnivån enligt universitetsindexet. Universitetsindexet består av det allmänna förtjänstnivåindexet, konsumentprisindexet och partiprisindexet.

Undervisningsministeriet beviljar universiteten basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning och kvalitet och dess genomslagskraft samt på basis av övriga utbildningsmål och vetenskapspolitiska mål. Undervisningsministeriet kan också bevilja universiteten resultatbaserad finansiering med anledning av att universitetets verksamhet har varit resultatrik.

Universiteten ersätts för den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk forskning utgör av de kostnader som universiteten orsakas. Ersättningen justeras årligen utifrån det senaste genomsnittliga mervärdesskatteintaget för universiteten.

Undervisningsministeriet kan vid beviljandet av finansiering ställa villkor och begränsningar för hur finansieringen används.

Närmare bestämmelser om uträkningen av det universitetsindex och beaktandet av den höjning

av kostnadsnivån som avses i 2 mom. samt om kalkyleringen och den interna fördelningen av de finansieringsgrunder som avses i 3 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av undervisningsministeriet föreskrivs det om de beräkningskriterier som ligger till grund för den finansiering som beviljas på kalkylerade grunder.

50 §

Finansieringen av universitetens gemensamma utgifter

Undervisningsministeriet kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten finansiera funktioner som är gemensamma för samtliga universitet.

51 §

Uppföljning och rapportering

Universiteten ska ge undervisningsministeriet de uppgifter som ministeriet behöver för utvärdering, utveckling, statistikföring och övrig uppföljning och styrning av utbildning och forskning på det sätt som ministeriet bestämmer.

52 §

Utbetalning

De medel som beviljas för finansieringen av verksamheten betalas till universitetet i jämstora poster den tredje bankdagen varje månad.

Den resultatbaserade finansiering som avses i 49 § 3 mom. betalas till universiteten på det sätt som undervisningsministeriet bestämmer.

53 §

Avbrott i utbetalningen

Undervisningsministeriet kan bestämma om avbrott i utbetalningen av den finansiering som avses i denna lag, om

1) det är uppenbart att mottagaren inte längre ordnar sådan verksamhet som finansieringen grundar sig på, eller mottagaren i väsentlig om-

fattning handlar i strid med bestämmelserna i denna lag, eller

2) de grunder enligt vilka finansieringen har beviljats för ett visst ändamål har förändrats väsentligt eller har varit felaktiga.

54 §

Återbetalning av utbetald finansiering

Ett universitet ska utan dröjsmål återbetala finansiering som utbetalats felaktigt, till ett för stort belopp eller uppenbart grundlöst. Universitetet ska också återbetala den andel av finansieringen som inte kan användas så som överenskommits.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte skillnaden mellan den finansiering som beviljats för verksamheten enligt en kalkylerad grund och de faktiska kostnaderna.

55 §

Återkrav

Undervisningsministeriet ska bestämma om återkrav av utbetald finansiering, om universitetet har

1) underlåtit att återbetala finansiering som enligt 54 § ska återbetalas,

2) i väsentlig omfattning använt finansieringen för annat ändamål än det som finansieringen beviljades för,

3) lämnat undervisningsministeriet felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på beviljandet av finansieringen, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet, eller

4) i övrigt på ett med 1—3 punkten jämförbart sätt väsentligt brutit mot bestämmelserna om användningen av finansieringen eller villkoren i beslutet om finansieringen.

Undervisningsministeriet ska fatta beslut om återkrav inom två år från det att undervisningsministeriet har fått kännedom om en omständighet med stöd av vilken utbetalningen av finansieringen kan avbrytas eller upphöra eller finan-

sieringen återkrävas. Ett beslut om återkrav ska dock fattas senast inom fem år efter det att finansieringen utbetalades.

56 §

Ränta och dröjsmålsränta

Universitetet ska från och med finansieringens utbetalningsdag på belopp som återbetalas eller återkrävs betala årlig ränta enligt 3 § 2 mom. i räntelagen ökad med tre procentenheter.

Om ett belopp som återkrävs inte betalas senast den förfallodag som undervisningsministeriet bestämmer ska en årlig dröjsmålsränta betalas på beloppet enligt den räntesats som avses i 4 § 3 mom. i räntelagen.

57 §

Kvittning

Ett belopp som ska återbetalas eller återkrävas kan jämte ränta drivas in så att det dras av från finansiering enligt denna lag som betalas senare till universitetet.

58 §

Sökande av ändring i beslut om finansiering

I undervisningsministeriets beslut om finansiering, beslut enligt 53 § om avbrytande av utbetalning av finansiering, beslut enligt 55 § om återkrav och beslut enligt 57 § om kvittning får rättelse och ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 34 § i statsunderstödslagen (688/2001).

59 §

Verkställighet

Ett beslut får verkställas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat. Ett beslut om återkrav enligt 55 § som fattats med anledning av rättelseyrkande får

verkställas i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

7 kap.

Universitetets ekonomi

60 §

Ett offentligrättsligt universitets eget kapital

Ett offentligrättsligt universitet har ett eget kapital, som består av grundkapitalet, övrigt eget kapital och uppskrivningsfonden.

Grundkapitalet är det kapital som på ett bestående sätt placerats i universitetet.

Övrigt eget kapital är kapital som anvisats universitetet av dess överskott av verksamheten och sådan statlig egendom som överlåtits till universitetet då det grundades och som överförts till universitetet som övrigt eget kapital. Uppskrivningsfonden visar med vilket belopp värdet av bestående aktiva har skrivits upp. Övrigt eget kapital får överföras till grundkapitalet.

61 §

Bokföring

På ett universitets bokföring tillämpas bokföringslagen (1336/1997). Universitetets räkenskapsperiod enligt bokföringslagen är dock ett kalenderår.

Genom förordning av statsrådet kan det föreskrivas närmare om scheman för resultaträkningen och balansräkningen.

62 §

Uppgifter om affärsverksamhet

Om ett universitet bedriver affärsverksamhet på annat sätt än i form av en separat bokföringskyldig enhet, ska uppgifterna om resultaten i fråga om denna affärsverksamhet presenteras separat för varje verksamhet i noterna till bokslutet i form av en resultaträkning.

63 §

Universitetskoncern

Ett universitet kan ha bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 och 6 § i bokföringslagen i ett eller flera inhemska eller utländska företag med direkt anknytning till fullgörandet av de uppgifter som universitetet har enligt 2 §. De företag som universitetet har bestämmande inflytande i är dotterföretag till universitetet. Universitetet och dess dotterföretag bildar en universitetskoncern.

Till universitetets koncernledning hör universitetets styrelse och rektor. Till koncernledningen kan dessutom höra annan personal vid universitetet som särskilt har förordnats att ansvara för de uppgifter som hör till koncernledningen. Koncernledningen ansvarar för styrningen av universitetskoncernen och ordnandet av koncerntillsynen.

64 §

Ett offentligrättsligt universitets revision

I fråga om förrättande av ett offentligrättsligt universitets revision samt revisorernas ställning och ansvar tillämpas revisionslagen (459/2007).

Universitetskollegiet utser för universitetet ett behövligt antal revisorer och revisorssuppleanter enligt vad som fastställs i en instruktion. Av revisorerna ska minst en vara OFR-revisor eller OFR-sammanslutning enligt lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999) och minst en CGR-revisor eller CGR-sammanslutning enligt revisionslagen. Revisorernas mandat fortsätter tills vidare. Mandattiden upphör och en ny revisors mandattid börjar när det kollegiesammanträde som beslutar om val av ny revisor avslutas, om inte något annat bestäms vid valet av ny revisor.

Revisorerna förrättar revision av universitetet och lämnar en bokslutsberättelse till universitetskollegiet före utgången av april året efter räkenskapsåret.

65 §

Godkännande och fastställande av ett offentligt-rättsligt universitets bokslut samt beviljande av ansvarsfrihet

Styrelsen för ett offentligt-rättsligt universitet upprättar universitetets bokslut.

Universitetskollegiet fastställer bokslutet och beslutar om beviljande av ansvarsfrihet för styrelsemedlemmarna och rektorn före utgången av juni året efter räkenskapsåret.

Om universitetskollegiet inte beviljar en medlem av styrelsen eller rektorn ansvarsfrihet, kan det besluta att väcka skadeståndstalan mot styrelsemedlemmen eller rektorn. Om universitetskollegiet beslutar att väcka skadeståndstalan mot en medlem av styrelsen, kan det samtidigt besluta om att entlediga styrelsemedlemmen från sitt uppdrag.

Styrelsen ska i samband med att bokslutet överlämnas lägga fram förslag till behandling av räkenskapsperiodens resultat och åtgärder för balansering av ekonomin. Om resultatet för räkenskapsperioden uppvisar förlust och balansräkningen inte visar ett överskott från föregående räkenskapsperioder som täcker underskottet, ska styrelsen göra upp en plan för med vilka åtgärder ekonomin ska korrigeras.

66 §

Bokslutets offentlighet

Ett universitets och en universitetskoncerns fastställda bokslut med noter och verksamhetsberättelse är offentliga handlingar.

67 §

Preskription av talerätt vid ett offentligt-rättsligt universitet

Talan enligt 65 § 3 mom. eller 51 § i revisionslagen ska i fråga om icke-straffbara gärningar väckas inom fem år från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fatta-

des eller den åtgärd vidtogs som ligger till grund för talan.

8 kap.

Specialbestämmelser om Helsingfors universitet

68 §

Helsingfors universitets kansler

Helsingfors universitet har en kansler. Helsingfors universitets kansler ska främja vetenskaperna och universitetets samverkan med samhället samt bevaka universitetets allmänna intresse och ha tillsyn över verksamheten vid universitetet.

Helsingfors universitets kansler har rätt att närvara och yttra sig i statsrådet när ärenden som gäller Helsingfors universitet behandlas.

Den som väljs till kansler ska ha verkat för tjänstfullt till fromma för vetenskapen, konsten eller universitetsväsendet. Närmare bestämmelser om utnämmandet av kansler och om kanslerns uppgifter meddelas i en instruktion för universitetet.

69 §

Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet

Svenska social- och kommunalhögskolan hör till Helsingfors universitet som en fristående enhet. Enheten har ett kollegialt förvaltningsorgan och en rektor. Det kollegiala förvaltningsorganet godkänner de instruktioner som gäller enheten.

Närmare bestämmelser om enhetens, det kollegiala förvaltningsorganets och rektorns uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om valet av det kollegiala förvaltningsorganet och rektor och om deras mandatperioder samt om den övriga förvaltningen av enheten meddelas i en instruktion för enheten.

70 §

Nationalbiblioteket

I samband med Helsingfors universitet finns Nationalbiblioteket. Nationalbiblioteket svarar på sitt område för att det nationella kulturarvet förvaras, bevaras och hålls tillgängligt.

Nationalbiblioteket har till uppgift att utveckla och erbjuda nationella tjänster för universitetsbiblioteken, de allmänna biblioteken, yrkes- och högskolornas bibliotek och specialbiblioteken samt att främja det inhemska och internationella samarbetet på biblioteksområdet. I fråga om Nationalbibliotekets uppgifter föreskrivs i övrigt i lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007).

71 §

Nationalbibliotekets direktion

Nationalbiblioteket har en direktion. Direktionen har högst 13 medlemmar, och för var och en av dem utses en personlig ersättare. Styrelsen för Helsingfors universitet utnämner direktionens medlemmar och ersättare samt direktionens ordförande bland medlemmarna.

Undervisningsministeriet gör efter att ha hört biblioteken en framställning till styrelsen för Helsingfors universitet om medlemmar och ersättare som företräder ministeriet och biblioteken. På förslag av Helsingfors universitet utnämner styrelsen lika många medlemmar och ersättare till direktionen som undervisningsministeriets framställning omfattar. Till direktionen utnämns även högst tre medlemmar med ersättare på basis av ett gemensamt förslag från undervisningsministeriet och Helsingfors universitet.

Bestämmelser om direktionens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

72 §

Naturvetenskapliga centralmuseet

Naturvetenskapliga centralmuseet finns i samband med Helsingfors universitet. Naturvetenskapliga centralmuseet ansvarar för att de na-

turvetenskapliga nationalsamlingarna bevaras, utökas och ställs ut samt för forskning och undervisning med anknytning till samlingarna.

73 §

Statskalendern

Helsingfors universitet svarar för utgivningen av Finlands statskalender. Universitetet har rätt att av statliga myndigheter utan avgift få de uppgifter som behövs för statskalendern.

74 §

Den svenska undervisningen och prorektor

Vid Helsingfors universitet finns minst 28 professurer för undervisningen på svenska på områden som bestäms genom en instruktion. Professurerna vid Svenska social- och kommunalhögskolan hör inte till ovan nämnda professurer.

Vid universitetet finns en nämnd med uppgift att utveckla och samordna den svenska undervisningen.

En av prorektorerna ska vara innehavare av en sådan professur som avses i 1 mom., om inte rektor är det.

75 §

Helsingfors universitets rättigheter och egendom

Helsingfors universitet har rätt att ha ett apotek i Helsingfors stad. Universitetet har dessutom även de övriga rättigheter, förmåner och friheter samt den egendom och de inkomster som det har när denna lag träder i kraft.

Universitetets medel enligt 1 mom. samt donations- och testamentsmedel ska förvaltas separat från universitetets övriga bokföring. Beslut om förvaltningen av medlen fattas av styrelsen.

Universitetet är befriat från skatter och statliga avgifter i fråga om de medel som avses i 1 mom., om inte något annat bestäms i lag för någon skatt eller avgift.

9 kap.

Specialbestämmelser om Åbo Akademi

76 §

Specialuppgifter

Åbo Akademi, nedan *akademin*, ska särskilt tillgodose den svenskspråkiga befolkningens behov av utbildning och forskning samt i sin verksamhet beakta landets tvåspråkighet.

Akademins enheter i Vasa bildar tillsammans en enhet, vars gemensamma funktioner leds av ett kollegialt förvaltningsorgan. Enhetens rektor är ordförande för förvaltningsorganet. Bestämmelser om valet av det kollegiala förvaltningsorganet och rektor och om deras uppgifter samt om förvaltningsorganets sammansättning meddelas i en instruktion.

77 §

Akademins kansler

Akademin har en kansler. Kanslern ska främja vetenskaperna och universitetets samverkan med samhället samt bevaka universitetets allmänna intresse och ha tillsyn över verksamheten vid universitetet.

Den som väljs till kansler ska ha verkat tjänstfullt till fromma för vetenskapen, konsten eller universitetsväsendet. Närmare bestämmelser om utnämmandet av kansler och om kanslerns uppgifter meddelas i en instruktion för akademien.

78 §

Lärarnas språkkunskaper

För lärartjänsterna vid akademien krävs utmärkt förmåga att använda svenska i tal och skrift samt förmåga att förstå finska. Akademien

beslutar om den kunskap i svenska och finska som krävs för en sådan tjänst av utlänningar eller andra än infödda finska medborgare.

Akademien har en språknämnd inför vilken de kunskaper i svenska som avses i 1 mom. kan visas.

79 §

Studerandenas språkkunskaper

För att bli antagen som studerande vid akademien ska den sökande ha sådana kunskaper i svenska som är tillräckliga för studier på detta språk, om inte akademien beslutar något annat.

80 §

Egendom

Akademien har alltjämt de övriga rättigheter, förmåner och friheter samt den egendom och de inkomster som den har när denna lag träder i kraft.

Akademins medel enligt 1 mom. samt donations- och testamentsmedel ska förvaltas separat från universitetets övriga bokföring. Beslut om förvaltningen av medlen fattas av akademins styrelse.

81 §

Bestämmelser om vissa tjänster

De tjänster som professor och biträdande professor som inrättades vid akademien den 1 augusti 1981 kvarstår som i denna lag avsedda professurer vid akademien.

Utan hinder av 1 mom. får akademien efter att ha inhämtat yttrande i saken av Stiftelsen för Åbo Akademi ändra undervisningsområdet och arbetsuppgifterna för dessa professurer och ändra en biträdande professur till en professur.

10 kap.

Sökande av ändring

82 §

Rättelseförfarande

Den som har ansökt om att bli antagen som studerande får hos universitetet skriftligen söka rättelse i antagningsbeslutet inom 14 dagar från det att resultatet av antagningen offentliggjordes. När resultaten av antagningen offentliggörs ska det meddelas hur sökanden kan få veta hur antagningsgrunderna har tillämpats på honom eller henne samt hur rättelse kan yrkas. Resultatet av antagningen får inte med anledning av ett rättelseyrkande ändras till nackdel för den som har antagits som studerande.

En studerande får hos universitetet skriftligen söka rättelse i ett beslut som gäller förlust av studierätt. Rättelse ska sökas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av en doktorsavhandling, licentiatavhandling eller ett motsvarande lärdoms- och färdighetsprov, eller en avhandling som hör till de fördjupade studierna eller någon annan motsvarande studieprestation, får inom 14 dagar från delfåendet av beslutet begära rättelse hos det förvaltningsorgan som universitetet bestämmer.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av någon annan studieprestation än en sådan som nämns i 3 mom. eller med tillgodoräkandet av studier som fullgjorts någon annanstans eller av kunnande som visats på något annat sätt får muntligen eller skriftligen begära rättelse i fråga om bedömningen hos den lärare som har bedömt studieprestationen och i fråga om tillgodoräkande av studier hos den som har fattat beslutet om tillgodoräkande. Begäran om rättelse av bedömningen av en studieprestation ska framställas inom 14 dagar från den tidpunkt då den studerande har haft tillfälle att ta del av resultaten av bedömningen och av tillämpningen av bedömningsgrunderna på sig själv. Begäran om rättelse av ett tillgodoräkande ska fram-

ställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. Den som är missnöjd med ett beslut som har fattats med anledning av en begäran om rättelse som avses i detta moment får söka rättelse hos examensnämnden eller något annat organ som förordnats sköta uppgiften. Rättelse ska sökas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

83 §

Sökande av ändring i beslut av ett universitet

Ändring i beslut som ett universitet fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets universitetets huvudsakliga verksamhetsställe är beläget, i enlighet med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat bestäms i denna lag eller någon annanstans i lag.

84 §

Besväräsbud

I ett beslut av ett universitet får ändring inte sökas genom besvär, om det gäller

- 1) val av universitetets organ,
- 2) en instruktion eller någon annan allmän föreskrift,
- 3) en undervisningsplan eller någon annan föreskrift som gäller ordnandet av undervisningen,
- 4) beviljande av ansvarsfrihet eller väckande av skadeståndstalan enligt 65 §,
- 5) stipendier eller understöd.

I ett beslut som det enligt 82 § är möjligt att söka rättelse i får ändring inte sökas genom besvär. I ett beslut som har fattats vid rättelseförfarande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Ändring får dock inte sökas genom besvär när ett beslut som har fattats vid rättelseförfarande gäller bedömning av studieprestation eller tillgodoräkande.

I ett beslut av förvaltningsdomstolen om antagning av studerande enligt 36 §, förlust av studierätten enligt 43 § eller disciplinära åtgärder enligt 45 § får ändring inte sökas genom besvär.

85 §

Verkställighet av beslut om avstängning

Ett beslut om att avstänga en studerande för viss tid får verkställas trots att besvär anförts, om inte universitetet eller förvaltningsdomstolen beslutar något annat.

86 §

Sökande av ändring i beslut av studentkår och nation

Ändring i ett beslut som en studentkår fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Dessutom får en medlem i studentkåren söka ändring i ett beslut av studentkårens organ på den grunden att beslutet kommit till i en ordning som avviker från lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren eller på annat sätt strider mot lag, förordning eller andra bestämmelser som gäller studentkåren. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Ändring i ett beslut som en nation fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

En medlem i en studentkår eller en nation anses ha fått del av ett beslut när beslutet har lagts fram offentligt.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

87 §

Utvärdering

Universiteten ska utvärdera sin utbildning och forskning samt sin konstnärliga verksamhet och bedöma hur verkningsfulla de är. Universiteten ska också regelbundet delta i extern utvärdering

av verksamheten och kvalitetssystemen. Universiteten ska offentliggöra resultaten av de utvärderingar som de har ordnat.

I anslutning till undervisningsministeriet finns som ett oavhängigt sakkunnigorgan ett råd för utvärdering av högskolorna, som det föreskrivs närmare om genom förordning av statsrådet.

88 §

Övningsskolor

Till ett universitet som ordnar lärarutbildning hör ett tillräckligt antal övningsskolor för undervisningsövningar och utveckling av lärarutbildningen. I övningsskolorna kan ordnas grundläggande utbildning och förskoleundervisning samt gymnasieutbildning. Eleverna vid övningsskolorna är inte studerande som hör till universitetet.

I fråga om ordnandet av sådan undervisning som avses i 1 mom. och indragning av verksamheten iakttas vad som annars bestäms om grundläggande utbildning, förskoleundervisning och gymnasieutbildning vid statliga läroanstalter. Samma bestämmelser iakttas vid beslut om att utvidga en övningsskola så att den omfattar undervisning och utbildning för allt fler åldrar samt vid motsvarande inskränkning av verksamheten vid en skola. Verksamheten kan minskas eller dras in när behovet att ordna utbildningen minskar eller upphör.

Vid en övningsskola finns ett av universitetet tillsatt organ, som också kan ha medlemmar vilka inte hör till universitetet. Vid en övningsskola finns även en ledande rektor som svarar för skolans verksamhet.

Närmare bestämmelser om en övningsskolas verksamhet och förvaltning meddelas i en instruktion för universitetet.

89 §

Docenter

Ett universitet kan på ansökan bevilja titeln docent till den som har ingående kunskaper på

sitt eget område, som genom publikationer eller på annat sätt visat sin förmåga till självständigt forskningsarbete eller konstnärligt arbete och som har god undervisningsförmåga.

90 §

Beredskapsplaner

Universiteten ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt med andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden samt störningar och exceptionella situationer.

Beredskapen övervakas av undervisningsministeriet. Om det konstateras brister i beredskapen, kan undervisningsministeriet bestämma att bristerna ska avhjälpas.

91 §

Utvecklingsplan för utbildning och forskning

Statsrådet godkänner för ett visst antal år åt gången en utvecklingsplan för utbildning och forskning, som anger universitetens allmänna utvecklingsmål. Närmare bestämmelser om planen utfärdas genom förordning av statsrådet.

92 §

Samordning av den svenskspråkiga högskoleutbildningen

För att samordna och utveckla den svenskspråkiga högskoleutbildningen finns en delegation som har till uppgift att ta initiativ och avge utlåtanden i frågor som är väsentliga för denna utbildning. Delegationen ska särskilt granska behovet av svenskspråkig högskoleundervisning med beaktande av efterfrågan på utbildning, arbetsmarknadens krav och de regionala behoven.

De universitet och yrkeshögskolor vars undervisnings- och examensspråk är svenska utser sina representanter till delegationen. Delegationen väljer inom sig ordförande och vice ordförande.

Närmare bestämmelser om delegationens mandattid, sammansättning och verksamhet meddelas i en arbetsordning som delegationen antar för sig.

93 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag föreskrivs särskilt genom lag.

Lag

om införande av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Universitetslagens ikraftträdande

Universitetslagen (/), nedan *den nya universitetslagen*, träder i kraft den 1 januari 2010. La-

gens 10 § gäller fram till den 31 december 2014.

Bestämmelserna i 40—42 §, samt 43 § till den del som den gäller förlorad studierätt när den studerande inte har slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 41 eller 42 §, tillämpas dock

enbart på studerande som har inlett sina studier läsåret 2005—2006 och därefter.

Utan hinder av 38 § 1 mom. i den nya universitetslagen tillämpas i fråga om en studerandes rätt att ta emot studieplats de bestämmelser som gällde när nämnda lag trädde i kraft fram till den 31 juli 2010.

2 §

Lagar som upphävs

När den nya universitetslagen träder i kraft upphävs följande lagar, av dem alla andra än den i 5 punkten nämnda lagen jämte ändringar:

1) universitetslagen (645/1997) av den 27 juni 1997, nedan *den gamla universitetslagen*,

2) lagen av den 27 juni 1997 om införande av universitetslagen (646/1997),

3) lagen av den 31 december 1986 om utvecklande av högskoleväsendet (1052/1986),

4) lagen av den 24 maj 1991 om tillsättning av tjänster som professor och biträdande professor vid högskolor (865/1991), och

5) lagen av den 28 december 1990 om samordning av den svenskspråkiga högskoleutbildningen (1354/1990).

Av bestämmelserna i den gamla universitetslagen, som upphävs genom 1 mom. 1 punkten, tillämpas dock fortfarande 9 § till den del den paragrafen gäller undervisnings- och examensspråk vid de universitet som bildar Aalto-universitetet.

3 §

Förordningar som förblir i kraft

Utan hinder av 2 § förblir följande förordningar i kraft:

1) statsrådets förordning om universitetsexamina (794/2004),

2) undervisningsministeriets förordning om universitetens magisterprogram (767/2008),

3) undervisningsministeriets förordning om precisering av universitetens utbildningsansvar, universitetens utbildningsprogram och specialiseringsutbildningar (568/2005),

4) statsrådets förordning om specialveterinär-examen och rätten att vara verksam som specialveterinär (275/2000),

5) förordningen om specialläkarexamen (678/1998), och

6) statsrådets förordning om specialtandläkarexamen (316/2003).

4 §

Universitetens övergång till att verka som universitet enligt den nya universitetslagen

Universiteten enligt den gamla universitetslagen (*de gamla universiteten*) upphör med sin verksamhet så att de med verksamheter, personal och studerande från och med den 1 januari 2010 övergår till att verka som självständiga juridiska personer enligt 1 § i den nya universitetslagen (*de nya universiteten*).

Kuopio universitets och Joensuu universitets verksamhet, personal och studerande övergår till Östra Finlands universitet den 1 januari 2010. Åbo universitets och Åbo handelshögskolas verksamhet, personal och studerande övergår till Åbo universitet, som avses i den nya universitetslagen, den 1 januari 2010. Helsingfors handelshögskolas, Konstindustriella högskolans och Tekniska högskolans verksamhet, personal och studerande övergår till Aalto-universitetet den 1 januari 2010 (*de samgående universiteten*).

Behandlingen av ett ärende som är under behandling vid ett gammalt universitet när den nya universitetslagen träder i kraft överförs till motsvarande nya universitet. Likaså företräder detta universitet och är universitetet part i rättegångar som inletts under tiden för det gamla universitetet och där det gamla universitetet har varit part.

5 §

De gamla universitetens förbindelser, tillstånd och fordringar

De nya universiteten svarar för de gamla universitetens skuldförbindelser och serviceavtal, avtal om anskaffningar och leveranser samt andra förbindelser som gäller den egendom och verksamhet som överförts till det nya universitetet. Statens ansvar för dessa förbindelser kvarstår. De nya universiteten och staten svarar också efter att denna lag trätt i kraft och innan den nya universitetslagen trätt i kraft för avtal som de gamla universiteten ingått.

De tillstånd att ordna verksamhet och andra tillstånd som beviljats av myndigheter samt de gamla universitetens fordringar överförs till de nya universiteten den 1 januari 2010.

6 §

Universitetens organisering som offentlig-rättsliga inrättningar

Ett gammalt universitet som övergår till att verka som ett offentligrättsligt universitet enligt den nya universitetslagen ska ordna administrativa tjänster och andra stödtjänster så att det kan organisera sig och i sin helhet inleda sin verksamhet som ett universitet som avses i den nya universitetslagen när nämnda lag träder i kraft. De samgående universiteten svarar tillsammans för organiseringen av de gemensamma verksamheterna.

Styrelsen för ett gammalt universitet som övergår till att verka som ett offentligrättsligt universitet bestämmer antalet medlemmar i universitetets universitetskollegium som avses i 22 § i den nya universitetslagen tills en instruktion för det nya universitetet har fastställts. Styrelsen för ett gammalt universitet som övergår till att verka som ett offentligrättsligt universitet väljer det nya universitetets första universitetskollegium med iakttagande av vad som föreskrivs i 22 § 1 mom. i den nya universitetslagen. För medlemmarna i universitetskollegiet väljs emellertid inga suppleanter. Universitetskolle-

giety väljer de medlemmar som avses i 15 § 2 mom. i den nya universitetslagen till det nya universitetets första styrelse i samma förhållande som de är företrädare i det gamla universitetets styrelse.

Det första universitetskollegiet för Helsingfors universitet väljs med iakttagande i fråga om den inbördes proportionaliteten mellan olika grupper av vad som när den nya universitetslagen trädde i kraft gällde angående valkollegiet vid Helsingfors universitet.

De samgående universiteten kommer överens om antalet medlemmar i det nya universitetets universitetskollegium samt om förhållandet mellan olika grupper inom universitetssamfundet som medlemmarna företräder tills en instruktion för det nya universitetet har fastställts. Styrelserna för de samgående universiteten väljer på det sätt som de kommer överens om sinsemellan medlemmar till det nya universitetets universitetskollegium från grupperna inom universitetssamfundet vid de gamla universiteten.

Det universitetskollegium som valts i enlighet med 2—4 mom. ska välja styrelse för det nya universitetet och styrelsen ska, med iakttagande av den nya universitetslagen, välja universitetets rektorer. De organ som valts på det här sättet kan fatta beslut, ingå förbindelser och företa rättshandlingar för det nya universitetets räkning.

7 §

Organiseringen av universitetsverksamheten i ett stiftelseuniversitet

Helsingfors handelshögskolas, Konstindustriella högskolans och Tekniska högskolans organ ska i samarbete med Stiftelsen för Aalto-högskolan ansvara för organiseringen av Aalto-universitetet före den 1 januari 2010 och för organiseringen av gemensamma verksamheter för universiteten. Styrelserna för de samgående universiteten ska välja Aalto-universitetets första styrelse.

Tammerfors tekniska universitet är skyldigt att i samarbete med TTY-stiftelsen ordna administrativa tjänster och andra stödtjänster för det

nya universitetet så att det nya universitetet kan organisera sig i sin helhet före den 1 januari 2010. Det gamla universitetets styrelse ska välja det nya universitetets första styrelse.

8 §

Studentkårerna

Studentkårerna vid de gamla universiteten fortsätter sin verksamhet som studentkårer vid de nya universiteten.

Studentkårerna vid de samgående universiteten förenas och blir en studentkår vid det nya universitetet (*den nya studentkåren*) den 1 januari 2010. Studentkårerna vid de samgående universiteten ansvarar för organiseringen av den nya studentkåren. Studentkårerna vid de samgående universiteten får vidta de åtgärder som organiseringen förutsätter innan den nya universitetslagen träder i kraft.

Rektorerna för de samgående universiteten fastställer stadgar som ska iakttas vid sammanläggningen av de samgående studentkårerna. Om det har valts en rektor för det nya universitetet fastställer han eller hon dessa stadgar. Om de samgående studentkårerna inte har kommit överens om något annat, ska de samgående studentkårerna så snart som möjligt efter att denna lag trätt i kraft ordna val av fullmäktige för den nya studentkåren. Fullmäktige har härvid 41 medlemmar och 41 suppleanter.

Fullmäktige väljer inom sig ordförande och viceordförande. Valet är proportionellt och hemligt. I valet finns inga valkretsar. Centralvalnämnden fastställer valordningen. Centralvalnämnden utgörs av ordförandena för de samgående studentkårernas styrelser samt ordförandena och generalsekreterarna för delegationerna. Centralvalnämnden väljer inom sig ordförande och kallar en sekreterare till nämnden. De medlemmar i studentkåren som anmält sig som närvarande studerande vid de samgående universiteten har allmän och lika rösträtt i valet. Varje röstberättigad har en röst i valet.

Fullmäktige för det nya universitetet och de organ som valts av fullmäktige fattar beslut om det nya universitetet och den nya studentkåren.

De samgående studentkårerna är skyldiga att ordna administrativa tjänster och andra stöd-tjänster för den nya studentkåren så att den nya studentkåren kan organisera sig i sin helhet den 1 januari 2010.

De samgående studentkårernas förmögenhet överförs till den nya studentkåren. Den nya studentkåren svarar för de samgående universitetens studentkårers skuldförbindelser, serviceavtal, avtal om anskaffningar samt andra förbindelser som gäller den egendom och verksamhet som övergår till den nya studentkåren.

Tillstånd att ordna verksamhet och andra tillstånd som har beviljats av myndigheter samt de samgående studentkårernas fordringar övergår till de nya studentkårerna den 1 januari 2010. De samgående studentkårernas medlemmar och personal övergår från de samgående studentkårerna till de nya studentkårerna den 1 januari 2010.

9 §

Nationen vid Tekniska högskolan

Nationen vid Tekniska högskolan övergår den 1 januari 2010 till Aalto-universitetet.

10 §

Ändring av personalens anställningsform

Tjänsterna vid universiteten dras in och de tjänsteförhållanden och tjänsteförhållanden för viss tid som grundar sig på dem upphör utan uppsägning den 31 december 2009 och personalen anställs i arbetsavtalsförhållande vid de nya universiteten från och med den 1 januari 2010. Det krävs inget samtycke för indragningen av tjänster och avslutandet av tjänsteförhållanden. Uppgifter som baserar sig på arbetsavtalsförhållande och den personal som arbetar i sådana uppgifter övergår till arbetsavtalsförhållande vid de nya universiteten den 1 januari 2010. Personal som anställts i tjänste- och arbetsavtalsförhållanden på viss tid övertas eller överförs för den

tid som visstidsanställningen gäller till arbetsavtalsförhållanden på viss tid vid de nya universiteten.

I fråga om de anställda och anställningsvillkoren tillämpas vad som föreskrivs eller bestäms i eller med stöd av lag och vad som avtals i kollektivavtal och arbetsavtal.

De nya universiteten beviljar utan ansökan titeln docent till den som har utnämnts till docent innan den nya universitetslagen trädde i kraft.

11 §

De anställdas pensionsskydd

De anställda vid de nya universiteten som är födda före den 1 januari 1980 omfattas av lagen om statens pensioner (1295/2006). Övriga anställda vid de nya universiteten omfattas av lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

12 §

Överlåtelse av egendom till de nya universiteten

Statsrådet fastställer vilken lös egendom som ska överlåtas till de nya universiteten och värdet av den samt villkoren för överlåtelsen. Statsrådet bestämmer också om övriga arrangemang i anslutning till överlåtelsen av egendomen.

Egendomen hos de universitetsfonder som avses i 39 § i den gamla universitetslagen överförs den 1 januari 2010 i sin helhet till det nya universitet som fortsätter det berörda universitetets verksamhet.

De överlåtelse- och gåvoskatter som överlåtelsen av statens egendom medför täcks med de särskilda medel som anvisas universiteten i statsbudgeten.

13 §

Anslagsöverföring som hänför sig till beaktandet av mervärdesskatten

Vid dimensioneringen av universitetens finansiering för 2010 genomförs den kompensation av mervärdesskatten som avses i 49 § 4 mom. i den nya universitetslagen genom en

överföring av anslag som i statsbudgeten anvisats under mervärdesskattmomentet 29.01.29 inom undervisningsministeriets förvaltningsområde så att anslaget blir en del av den totala finansieringen av universiteten. Storleken på anslagsöverföringen baserar sig på bokföringen för 2008.

14 §

Nationalbiblioteket och övningsskolorna

Nationalbibliotekets och övningsskolornas direktioner fortsätter till slutet av sin mandattid.

15 §

Övergångsbestämmelse i anslutning till reformen av examensstrukturen

En studerande som före den 1 augusti 2005 har antagits till studier som leder till arkitektexamen, diplomingenjörsexamen, landskapsarkitektexamen, veterinärmedicine licentiatexamen, odontologie licentiatexamen eller medicine licentiatexamen har rätt att fortsätta studierna enligt de bestämmelser som gällde före den nämnda tidpunkten. En studerande övergår dock till att studera enligt den nya universitetslagen, om han eller hon inte har avlagt sin ovan nämnda examen senast den 31 juli 2010.

16 §

Hänvisningar till universitetslagen

Hänvisningar i annan lagstiftning till den gamla universitetslagen och de universitet som avses i den lagen anses vara hänvisningar till den nya universitetslagen och de universitet som avses i den. Vad som i någon annan lag eller förordning bestäms om Kuopio eller Joensuu universitet avser från och med den 1 januari 2010 Östra Finlands universitet. Vad som i någon annan lag eller förordning bestäms om Åbo universitet eller Åbo handelshögskola avser från och med den 1 januari 2010 Åbo universitet. Vad som i någon annan lag eller förordning bestäms

om Helsingfors handelshögskola, Konstindustriella högskolan eller Tekniska högskolan avser från och med den 1 januari 2010 Aalto-universitetet.

17 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2009.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 18 december 1998 om antagningsregistret och studentexamensregistret (1058/1998) 1, 2, 3 och 5 §, sådana de lyder, 1 § delvis ändrad i lag 1123/2007, 2 och 3 § delvis ändrade i nämnda lag 1123/2007 samt 5 § delvis ändrad i lag 623/2007, som följer:

1 §

Register och registeransvarig

Antagningsregistret består av

- 1) registret för ansökan till universiteten,
- 2) registret för ansökan till yrkeshögskolorna,
- 3) registret för ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning.

Registeransvarig för antagningsregistret är Utbildningsstyrelsen. I registerföringen deltar för Utbildningsstyrelsens räkning dessutom universiteten i fråga om det delregister som avses i 1 mom. 1 punkten, yrkeshögskolorna i fråga om det delregister som avses i 1 mom. 2 punkten samt anordnarna av yrkesutbildning och gymnasieutbildning i fråga om det delregister som avses i 1 mom. 3 punkten.

2 §

Ändamål

Av antagningsregistrets delregister används

- 1) registret för ansökan till universiteten vid antagning av studerande till studier som leder till

sådana lägre och högre högskoleexamina som avses i universitetslagen (/),

2) registret för ansökan till yrkeshögskolorna vid antagning av studerande till studier som leder till sådan yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen som avses i yrkeshögskolelagen (351/2003) samt sådan yrkespedagogisk lärarutbildning som avses i lagen om yrkespedagogisk lärarutbildning (356/2003),

3) registret för ansökan till yrkesutbildning och gymnasieutbildning vid antagning av studerande till sådana utbildningar och examina som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998), i gymnasielagen (629/1998) och i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

Antagningsregistret används för att

- 1) informera om studier och antagning,
- 2) ordna ansökan till utbildning, antagning av studerande och mottagande av studieplats; ordnandet inbegriper i fråga om antagningen till universiteten och högskolorna också arrangemangen kring mottagande av endast en studieplats som leder till högskoleexamen, samt för att följa ansökan till utbildning och antagningen av studerande,

3) ge universiteten och yrkeshögskolorna samt anordnarna av yrkesutbildning och gymna-

se utbildning de uppgifter som behövs för antagningen av studerande och utvecklandet av antagningen och ordnandet av studierna,

4) informera sökande som blivit utan studieplats om utbildningsmöjligheter,

5) producera uppgifter om sökande och antagna studerande för uppföljning och utvärdering av utbildningssystemet, samt för att

6) genomföra andra funktioner som behövs för antagningen av studerande.

3 §

Datainnehåll

I antagningsregistret kan följande införas:

1) den sökandes namn, personbeteckning eller någon annan motsvarande identifikationsuppgift, medborgarskap, kön, modersmål samt nödvändig kontaktinformation,

2) uppgifter om den sökandes tidigare utbildning och examina,

3) uppgifter om ansökan till utbildning och grunderna för antagning i fråga om varje sökande,

4) uppgifter om resultatet av antagningen, mottagandet av studieplats och inskrivning eller anmälan till läroanstalten, samt

5) sökandens samtycke till eller förbud mot att namn- och adressuppgifter lämnas ut för information och marknadsföring som gäller utbildning.

I antagningregistret kan förutom de uppgifter som räknas upp i 1 mom. föras in uppgifter om hälsotillstånd som inverkar på yrkesvalet samt uppgifter om arbetserfarenhet och fritidsintressen enligt vad den sökande själv meddelat. Dessa uppgifter begärs och införs endast i det fall att de behövs för antagningen av studerande.

I vart och ett av de delregister som nämns i 1 § 1 mom. får förutom uppgifter enligt 1 och 2 mom. också införas andra uppgifter som behövs med tanke på delregistrets ändamål och som är relevanta för bedömningen av om de sökande lämpar sig för en utbildning eller ett yrke enligt 2 § eller för antagningen av studerande ut-

ifrån utbildningspolitiska grunder eller individuella utbildningsbehov.

5 §

Utlämnande av uppgifter

Uppgifter som avses i 3 § 1 och 3 mom. får lämnas ut ur antagningsregistret utan hinder av bestämmelserna om tystnadsplikt i den mån de behövs för att mottagaren ska kunna sköta sina uppgifter, som följer:

1) till universitet, yrkeshögskolor, anordnare av yrkesutbildning och gymnasieutbildning samt två eller flera universitets gemensamma register,

2) till vederbörande ministerium och Statistikcentralen för utredningar om uppföljning av utbildningssystemet,

3) till Folkpensionsanstalten för behandling av studiestödsärenden samt till Folkpensionsanstalten och Arbetskraftsmyndigheterna för utredning av förutsättningarna för erhållande av utkomstskydd för arbetslösa, arbetsmarknadsstöd och utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

4) till kommuner som tillhandahåller sådan studerandehälsovård som avses i folkhälsolagen (66/1972) och andra som tillhandahåller studerandehälsovård enligt nämnda lag, för skötseln av denna uppgift,

5) till den i 3 § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) avsedda registeransvariga för utlänningsregistret för skötseln av de uppgifter som föreskrivs för den i utlänningslagen (301/2004) eller medborgarskapslagen (359/2003).

Uppgifter som avses i 3 § 2 mom. får lämnas ut endast till de mottagare som nämns i 1 mom. 1 punkten för antagningen av studerande.

Uppgifter som avses i 1 mom. kan lämnas ut även i maskinläsbar form eller med hjälp av en teknisk anslutning. Innan uppgifterna lämnas ut med hjälp av en teknisk anslutning ska den som begär att få uppgifterna lämna en utredning som visar att uppgifterna skyddas på det sätt som avses i 32 § 1 mom. i personuppgiftslagen (523/1999).

I fråga om offentlighet för och utlämnande av uppgifter ur antagningsregistret ska i övrigt bestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lag

om ändring av 1 § i arkivlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i arkivlagen av den 23 september 1994 (831/1994) 1 § 1 mom. 3 punkten som följer:

1 §

Denna lag gäller följande arkivbildare:

och i universitetslagen (/) avsedda stiftelseuniversitet.

3) Finlands Bank, Folkpensionsanstalten, andra självständiga offentligrättsliga inrättningar

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 40 kap. 11 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 40 kap. 11 § 3 punkten, sådan den lyder i lag 604/2002, som följer:

40 kap.

Om tjänstebrott

11 §

Definitioner

3) *offentligt anställd arbetstagare* den som står i arbetsavtalsförhållande till ett offentligt samfund eller en inrättning som nämns i 1 punkten eller till ett universitet,

I denna lag avses med

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Lag

om ändring av 1 kap. 3 § i konkurslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konkurslagen av den 20 februari 2004 (120/2004) 1 kap. 3 § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Vem som kan försättas i konkurs

Fysiska personer samt sammanslutningar, stiftelser och andra juridiska personer kan försättas i konkurs. En juridisk person kan försättas i konkurs också när den juridiska personen har avregistrerats eller upplösts. Också dödsbon och konkursbon kan försättas i konkurs.

Staten, landskapet Åland, kommuner, samkommuner eller andra offentligrättsliga samar-

betsorgan för kommuner, statliga affärsverk, självständiga offentligrättsliga inrättningar eller den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan eller församlingar eller kyrkliga samfälligheter inom den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan kan inte försättas i konkurs.

Med avvikelse från vad som i 2 mom. föreskrivs om självständiga offentligrättsliga inrättningar kan dock ett offentligrättsligt universitet som avses i 1 § i universitetslagen (/) försättas i konkurs.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Helsingfors den 16 juni 2009
